

РІШЕННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Спеціалізована вчена рада разового захисту ДФ 03.191 Київського національного університету будівництва і архітектури, Міністерства освіти і науки України, м. Київ, прийняла рішення про присудження Васильченко Дар'ї Костянтинівні ступеня доктора філософії з галузі знань 19 – «Архітектура та будівництво» на підставі прилюдного захисту дисертації «Принципи архітектурно-планувальної організації закладів позашкільної освіти в структурі об'єднаних територіальних громад» за спеціальністю 191 – «Архітектура та містобудування» 4 грудня 2023 року.

Васильченко Дар'я Костянтинівна, 1995 року народження, громадянка України, освіта вища. У 2018 році закінчила Київський національний університет будівництва і архітектури та здобула професійну кваліфікацію магістр архітектури за спеціальністю «Архітектура будівель і споруд». З листопада 2018 року до листопада 2022 року навчалася в аспірантурі кафедри теорії архітектури Київського національного університету будівництва і архітектури (очна форма навчання). Працювала асистентом кафедри теорії архітектури у 2021/22 та 2022/23 навчальних роках. Дисертацію виконано у Київському національному університеті будівництва і архітектури, МОН України, м. Київ.

Науковий керівник: Кравченко Ірина Леонідівна, доктор архітектури, доцент, професор кафедри теорії архітектури Київського національного університету будівництва і архітектури.

Наукові результати дисертації опубліковані в 15 наукових працях: у фахових виданнях – 5 статей, у наукових періодичних виданнях інших держав, що внесені до міжнародної наукометричної бази даних (Index Copernicus) – 1 стаття, опубліковано 9 тез наукових доповідей у матеріалах міжнародних, всеукраїнських, науково-практичних конференцій.

Повнота викладення основних теоретичних положень дослідження відповідає вимогам, що пред'являються до дисертаційних робіт на здобуття ступеня доктора філософії.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

КОВАЛЬСЬКА Гелена Леонідівна, доктор архітектури, професор, завідувач кафедри теорії архітектури Київського національного університету будівництва і архітектури, без зауважень. У доповіді бажано було більше уваги приділити розкриттю принципів та прийомів архітектурно-планувальної організації, що окреслено метою дослідження.

ТОВБИЧ Валерій Васильович, доктор архітектури, професор, завідувач кафедри інформаційних технологій в архітектурі Київського національного університету будівництва і архітектури, надав позитивну рецензію із наступними зауваженнями та побажаннями:

1. Доцільним було б зробити більший акцент у роботі на психологічному аспекті, на необхідності реабілітації дітей, що постраждали від війни, що є

переселенцями. Цей пункт, безперечно, додає актуальності роботі, тому доцільним вважаю приділити йому більше уваги.

2. Не вистачає ілюстрацій із прикладами власних архітектурних рішень, рішеннями інтер'єрів та загального освітнього простору різних типів закладів позашкільної освіти. Це значно прикрасило б роботу.

3. У роботі, зокрема у текстовій частині, присутні орфографічні та стилістичні помилки.

Проте, зазначені зауваження не зменшують загального позитивного враження від представленої дисертаційної роботи, вони мають переважно рекомендаційний характер. Отримані здобувачкою результати не викликають сумніву, є науково обґрунтованими, мають наукову новизну і практичне значення. В цілому, робота завершеним науковим дослідженням та заслуговує позитивної оцінки.

БУЛАХ Ірина Валеріївна, доктор архітектури, професор, професор кафедри дизайну архітектурного середовища Київського національного університету будівництва і архітектури надала позитивну рецензію із зауваженнями дискусійного характеру:

1. Аналітична частина сучасного вітчизняного і закордонного досвіду проектування закладів позашкільної освіти у дисертації була представлена у стислому вигляді і насамперед у форматі текстового опису (с. 54-63). Зокрема досвід Німеччини (с. 61), Франції (с. 61-62), Японії (с. 63) був представлений як опис особливостей державного управління закладами освіти, який не містить в собі аналіз конкретних прикладів архітектурних рішень та їх різноманіття. Хоча саме існуючий багатий досвід цих країн, особливо Німеччини, міг би слугувати корисним та обґрунтованим базисом для подальших власних наукових пропозицій авторки.

2. Рис. 26 «Наповнюваність навчальних груп ЗПО» (с. 110) містить різні категорії користувачів, які поділені за різними ознаками, в тому числі за віком. Викликає питання доцільність існування закладу позашкільної освіти для дітей віком до 1 року, а також чому ця класифікація зупинилась на дитячому віці 7 років? Чи не потрібно враховувати інтереси до позашкільної освіти дітей від 8 років та підлітків?

3. В дисертації приділена значна увага можливості інклюзивності позашкільної освіти. На жаль, деякі планувальні рішення, запропоновані авторкою дисертації, є неможливими для реалізації у реальному житті для людини (дитини), яка пересувається на інвалідному візку. Наприклад, на рис. 3.2 «Планувальні моделі навчальних зон на різну кількість користувачів» (с. 136) зображено людину на інвалідному візку, яка повинна працювати в ізолюваному або частково ізолюваному просторі без розуміння фізичних можливостей потрапити в цей простір, розвернутися або просто відчувати «повітря» навколо. Ці приміщення без вікон, напевно, не відповідають сучасному уявленню про простір запроектований для розвитку дитини (особистості).

Не зважаючи на зроблені зауваження, результати представленого дисертаційного дослідження відзначаються науковою новизною і мають обґрунтований характер. Загалом робота має високий рівень може вважатися суттєвим вкладом у розвиток архітектурних рішень закладів позашкільної освіти. Слід також зазначити, що дисертаційна робота виконана з дотриманням правил академічної доброчесності.

ЖОВКВА Ольга Іванівна, доктор архітектури, доцент, завідувач кафедри архітектури та просторового планування Національного авіаційного університету, надала позитивну рецензію із зауваженнями рекомендаційного характеру:

1. У вступі на ст. 31 автором окреслено практичне значення отриманих результатів дослідження. Даний підрозділ доречно було б доповнити інформацією щодо впровадження авторських результатів в проектну практику, навести інформацію стосовно особисто авторських графічних прикладів проектних рішень сучасних закладів позашкільної освіти, які можуть бути реалізовані.

2. На ст.62. аналізується досвід Великої Британії, який доречно було б доповнити інформацією про формування при навчальних закладах системи таких перспективних типів закладів позашкільної освіти – after school club.

3. Використані автором методи дослідження можна було б розширити методом анкетування експертів з проектування навчальних закладів, учителів та батьків учнів, з метою виявлення існуючих недоліків функціонуючих закладів, а також з метою окреслення можливих подальших шляхів перспективного розвитку системи позашкільної освіти в Україні. Це стало би вагомими підґрунтям для формування основних висновки дослідження та пропозицій щодо проектування.

4. У дослідженні доречно було б приділити більше уваги питанню нормування приміщень закладів позашкільної освіти, дати більш чіткі рекомендації щодо розрахунку площ їх основних приміщень.

Загалом, зроблені зауваження та побажання не зменшують наукову вагу дисертаційної роботи Васильченко Д. К.

ТИШКЕВИЧ Ольга Петрівна, кандидат архітектури, доцент кафедри архітектури будівель та дизайну Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», надала позитивний відгук із наступними дискусійними зауваженнями:

1. В подальшому дослідженні необхідно розглянути актуальне питання обов'язкового формування захисних споруд цивільного захисту (сховищ, протирадіаційних укриттів) та споруд подвійного призначення із захисними властивостями в закладах позашкільної освіти з урахуванням можливості проведення освітнього процесу.

2. Законом України «Про позашкільну освіту» визначено 13 основних напрямів позашкільної освіти. Запропоновані автором узагальнені напрями діяльності закладів обґрунтування позашкільної освіти потребують додаткового обґрунтування.

3 В роботі використовується термін «материнський» заклад (розміщення у структурі «материнського» закладу). Бажано було б у розділі «Герміни та визначення понять» надати пояснення терміну.

Зазначені зауваження не зменшують наукову цінність дисертаційної роботи Васильченко Д. К.

Загальна оцінка роботи і висновок. Дисертаційне дослідження Васильченко Дар'ї Костянтинівни на тему «Принципи архітектурно-планувальної організації закладів позашкільної освіти в структурі об'єднаних територіальних громад» є завершеною самостійною та ґрунтовною науковою працею, отримані теоретичні та практичні результати якої мають істотне значення. Загалом робота має високий рівень і може вважатися суттєвим вкладом у розвиток архітектурних рішень закладів позашкільної освіти. При написанні дисертації авторкою дотримано принципів академічної доброчесності.

Висунуті теоретичні положення, надані практичні рекомендації, отримані висновки та результати впровадження мають наукове і практичне значення, характеризуються науковою обґрунтованістю та новизною.

За науковим рівнем і практичною цінністю, змістом і оформленням, кількістю та якістю здійснених наукових публікацій, апробацій на наукових конференціях і в проектній практиці дисертаційна робота «Принципи архітектурно-планувальної організації закладів позашкільної освіти в структурі об'єднаних територіальних громад» повністю відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, а її авторка, Васильченко Дар'я Костянтинівна, заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 19 – «Архітектура та будівництво» за спеціальністю 191 – «Архітектура та містобудування».

Результати відкритого голосування: «За» – п'ять членів ради;
«Проти» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування, спеціалізована вчена рада ДФ 03.191 Київського національного університету будівництва і архітектури Міністерства освіти і науки України, м. Київ, присуджує Васильченко Дар'ї Костянтинівні ступінь доктора філософії з галузі знань 19 – «Архітектура та будівництво» за спеціальністю 191 – «Архітектура та містобудування».

Голова спеціалізованої вченої
ради разового захисту ДФ.03.191
доктор архітектури, професор

Ковальська Г.Л.